

Latweeschu Awises.

48. gaddagahjums.

No. 14.

Trefschdeenâ, tanni 2. (14.) Aprili.

1869.

Latweeschu Awises libds ar faveem veelikumeem matfa **1 rubli fudr.** var gaddu. Kas us fawu wardu apstellehs 24 effemylarus, wehl weenu dabubs slabt yarwvelli. Ja-apstelle: **Jelgawâ** Latw. awischu nammâ pee **Zantfchewski**; — **Rihgâ** pee **Daniel Winnâ**, teetera un wehwera celâs stibri, pee fw. **Zahna** basnijâs jaunata mahjitaja **Mueller** un pee **Dr. Buchholz**, leelâ **Aleksander**-celâ Nr. 18. — **Wiffi** mahjitaji, **Stohlmeisteri**, pagasta walditaji, **Stribweri** un zitti tautas draugi teel lubgti, lai laffitajeem apgabda to apstelleschânu. — **Redaktora** adresse irr: „**Pastor Bierbuff, Schloß pr. Riga.**“

Rahditajs: Wiffsaugstaka ufase waldidamam senatam. Politikas pahrklaas. Dschadas finnas. Urbilda un finna. Riktigs zehriams laiks. Weens dšintšatinnaks. Kehms. Wissaunafahs finnas. Preeksch Subbates dabbageetejeem. Urbilda. Sluddinafchanas.

Wiffsaugstaka ufase waldidamam senatam.

Zaur **Muhju**, tam waldidamam senatam dohtahm ufa-sehm no 24. Nowembera 1866 un 16. Mai 1867 **Mehs** effam nolikkuschi preekschraakstus preeksch to walstšsemneeku semmesbuhfchanas eerikteschânu eeksch tahm gubernijahm, kas teel walditas pehz teem wiffsur spehâ buhdameem nolikkumeem. Zaur to, tanni 28. Nowemberi 1866 no **Mums** apstiprinatu walstšraahs padohnu tom walstš-domehnu ministerim bija usdohts, lai padohnus faraksta par to, lahda wihse tee preekschraaksti preeksch to walstš-semneeku waldischânas un semmesbuhfchanas eerikteschânu eeksch tahm gubernijahm, kas teel walditas pehz teem wiffsur spehâ buhdameem nolikkumeem, derrigi buhtu jawalka eeksch tahm gubernijahm un apgabaleem, fur ihpafchi nolikkumi pastahw.

Walstšdomehnu ministeris pehz ta irr farakstijis padohnus preeksch to semneeku waldischânas un semmesbuhfchânas eerikteschânu, kas dšihwo us tahm krohnamuischahm **Widsemme**, **Iggauensemme** un **Kursemme**. Schee padohni us **Muhju** pawehli tai **Baltiskai** komitejai irr preekschâlikiti preeksch pahrbaudischanu.

Tohs no walstšdomehnu ministera farakstius un eeksch **Baltiskas** komitejas pahrbauditus, minnetus padohnus par labbeem atrasdami, **Mehs** pawehlam: preeksch to semneeku semmesbuhfchânas un waldischânas eerikteschânu, kas us **Baltisku** guberniju krohnamuischahm dšihwo, jaturrabs pee schahdeem preekschraaksteem:

1) Tee us **Baltisku** guberniju krohnamuischahm dšihwodami semneeki tahs winneem nodohtas semmes-dallas paturr fawâ paleekamâ bruhleschânâ un, ja winni to wehlabs, tahs warr eemantohht par ihpafchumu pehz teem ap-palkschâ isteilteem nolikkumeem, un prohti eeksch tahm rohbeschahm, kas no tahs kommissijas preeksch krohnamuischu reguleereschânu, pehz teem par to nolikteem preekschraaksteem teel noliktas tanni paschâ weetâ.

2) Pee tahs idarramas krohnamuischu reguleereschânas preeksch semneeku semmes-ihpafchuma riktigu eeriktes-

schânu un preeksch semneekusemmes wisbeidsjânu noschkrischanu no tahs semmes, kas paleek krohna rohkas, — teel atwehlehts pehz eespehschânas un pehz patrefigas wajjadšibas paleelinahht to taggadeju semneekusemmi zaur semmes pedallischânu no tahs brihwsemmes un muischsemmes, kas krohnim peederr, jeb no teem, pee krohnamescheem peederrigeem semmesgabbaleem.

3) Kur preeksch semneeku- un muischassemmes rohbeschu pildischanu un preeksch semmes pagabbalu atmeschânu, pee lahdas muischas reguleereschânas wajjaga ismainiht weenu semneekusemmes daku pret brihwu krohnasemmi: tur, ja tee semneeki ar meeru, tahda ismainischana irr atwehleta ar to nolikkumu, ka ta, katras muischas semneekem pehz tahs reguleereschânas peenahkama semmes summa neteel pamafinata pret tahs semmes leeluma, kas taggad stahw wiinnu bruhleschânâ.

4) **Reisâ** ar to, semneeku bruhleschânâi nodohtu semmesdaku leeluma un rohbeschu nospreechânu ta reguleereschânas kommissija atri pehz teem, no walstš-domehnu ministera wiinnai dohteem preekschraaksteem isrehkina to tafseeretas eenahfchânas leelumu, kas isnahht no il katras semmesdallas bruhleschânas.

5) **Wiffa** rentes summa, to no reguleereschânas-rullu isdohschânas laika eefahkht nems no wiffseem semneekem, kas us krohnamuischahm dšihwo katrâ no tahm 3 **Baltiskahm** gubernijahm, irr nolikta: preeksch **Kursemmes** us 557,000 rub., preeksch **Widsemmes** us 260,000 rub. un preeksch **Iggauensemmes** us 4,000 rub. Kad wiffu krohnamuischu reguleereschâna katrâ gubernijâ pabeigta, tad pehz tam to rentes summa, kas kriht us katru guberniju, teel isdallita pehz tahs tafseeretas eenahfchânas leeluma, kas pee reguleereschânas bij isrehkinahts preeksch katru semneekusemmes daku. — Ja lahda brihwsemme, waj muischsemme tiktu peedallita pee semneekusemmes dallahm, jeb ja lahdas jaunâs semneekusemmes dallas tiktu eetaifitas no schihš semmes (pkt. 2): ta ta preeksch katras gubernijas nolikta rentesumma teel paleelinata ar til dâuds prozentehm, par zil wiffa semneekusemmes summa leelaka irr palikkuse waj zaur brihwsemmes un muischsemmes peedallischânu, waj zaur jaunû semneeku-daku eetaifischânu.

6) Tahs klausibas, kas pee zittahm krohnamuishi semneekudakkahm wehl teem semmesdaku turretajeem irr usliktas, tahs krohnim maksajamas rentes, jeb rentesdallas weeta, — beidsiht pawissam teek nozeltas un winnu weeta ta preeksch schibm dakkahm isrekinata rente teek likta.

(Uj preekschu wehl.)

Politikas pahrsfats.

Italijas ministri sawam parlamentam likkuschu preekscha keesu grahamtu, kur wissi tee raksti salikti, ko waldiba laiduse saweem subhteem, kas Italijas kehina wahrdā stahw pee teem zitteem leelwaldneekem, un kur arri tahs sinnas irr lassamas, ko tee subhiti irr rakstijuschi paschai Italijas waldibai. No schibs grahamtas nu redsams, ka Italijas waldibai ta draudisiba ar to Napoleōnu nau wis til pahreela, jif zitti runna. Jo Italijas kehinsch zaur sawu subhiti Napoleōnam arween lizzis atprassiht, waj schis weenreis sawu karraspehku nebhuschohht isnemt abra no Rohmas, un Napoleōna ministri atkal atbiddejuschu, ka wehl to nedrihkschoht, neds arri to buhschoht darriht, kamehr pascham Napoleōnam nerahdabs, ka nu laiks us to effoht nahzis. Tad atkal Italeeschu atfazzijuschu, ka schahda atbilda nebuht ne-effoht patihkama. Gan Napoleōna ministri Frantschu parlamentam arri sawu rakstu krahjumu bij zehluschi preekscha, bet wissu, ko ar Italeescheem bij runnawuschu, to smukki bij nolikkuschu pee mallas un parlamentam to nerahdija, zerredami, ka Italijas ministri darrihschoht tapat. Bet nekā. Zaur to, ka Italijas ministri wissus tohs rakstus nu leel druklaht, ta Frantschu waldiba teek tā kā apkānata, jo nu nahl redsams, ka winna sawam parlamentam zittus rakstus flehpufe. No ta nu warram nomanniht, ka ta draudisiba starp Italeescheem un Frantscheem newarr buht pahrlarsta. — Kreewu keisara dehlē, leelstis Wladimir arri taggad irr Italiā un tannī 1. Aprili (20. Merzā) winsch irr apmeklejis to kehinau Wiktoru Emanuēlu. Kehinsch to leelstistu pagohdinaja ar Italijas augstaku ordenu jeb gohdasihmi. — **Austrijas** keisara subhtis, feldmarschalla weetneeks Moering Florenzē no Italijas waldibas teek pagohdinahts ar leelahm gohda-maltitehm un pats kehinsch winnam dewa leelu ordenu. — **Frantsija** drihs atkal jazek jauni tautas weetneeki; kē nu nahl redsams, ka paschi Frantsijas laudis no karrā neneeka negribb sinnaht; jo neweens tautas weetneeks newarr zerreht, ka laudis winnu atkal uszelschoht no jauna, ja katrs papreeksch ar skaidreem wahrdeem ne-apleezina, ka winsch parlamentā nebhuschohht runnaht us karru, bet us meeru. Raut jel Napoleōns to labbi zewehrotu. — **Spanijas** ministri nu teem kortes irr zehluschi preekscha sawu padohmu par teem usjekameem gruntslikumeem. Padohms effoht schahds: Effoht ja-apgaltwo, ka katrs Spaneetis pats effoht brihw, ka winna mahjokli nedrihks

aistikt un ka waldibai nau brihw tahs grahamtas usplehst, ko laudis usleek us posti. Katram ja-atwehle lihdschtimmeht, runnaht un list druklaht, ko un kā gribb; ja-atwehle ta sapulzeschanahs un sabedroschanahs rekte, un katram laj irr brihw pee pascheem kortes laist luhgschanas grahamtas. *Laudis til deenas laikā drihksch sapulzetees appaksch polizejas pahrluhkschanas. Keemeru-katolu tizziba un preesteriba teek usturetas no waldibas puffes, bet katrs sweschineeks Spanijā drihksch dsihwoht pehz sawas tizzibas bes zittas nekahdas aiskaweschanas, tā til ween jafarga tiklumi un likkumi. Tad ta tizzibas brihwiba tak nau pilniga; jo kamehr weena tizziba wairahl palihdsibas dabu no walsts puffes, ne kā zittas, tamehr arween wehl nau brihwiba. Skohlas mahzibu wissi dabuschohht parwelli. Weens kehinsch ja-uszek un tai waldibai pee winna familijas buhs palikt us behrnu behrneem. Bet likkumu dohschana laj stahw to kortes rohlās. Tee kortes teek eedalkiti us 2 dakkahm: 1) kongressis, preeksch ka tee tautas weetneeki ja-iswehle if 3 gaddus, 2) senats, kam lohzekti teek uszelti us 12 gaddeem. Paschu kehinau neweens nedrihksch aistikt, bet teem ministereem ja-atbild par saweem darbeem, kongressis winnus warr usjuhdscht pee senata, un schis spreesch. — **Turki** un **Berseechi** sawu sribdu par ischekirramahm rohbschahm gribb islibdsinaht zaur weenu kommissiju, ko kohpā uszelschoht. — **Seemel-Amerikas brihwwalstju** jaunajam presidentam, gohdigam Grantam jau sajuht, ka waldischana irr gruhda leeta; winnam jau drufzin bij jalohkabs preeksch sawas partijas beedreem, un zits wihrs bij jaunem ministēds, ko pats ihsti negribbeja.

Daschadas sinnas.

No eelshwalsts.

Rihgā tannī 17. Merzā Widsemmes landtagē tikka atdarrihts. Landmarschalla kungs G. v. Liliensfeldt tohs sapulzetohs ritterschastes un landschastes lohzektus no ritternamma aiswedda us Zehkaba basnizu, kur generalsuperdente Dr. Christiani to landtaga-spreddiki fazzija par Ebreēru gr. 10, 32—39; par to runnadams: „Us ko kristigam zilwekam jafkattahs bahrgā un gruhdā laikā?“ — Trijada flattischanahs effoht wajjadfiga: 1) eepreezinaschanas pilna atpakkat-flattischana us pagahjuschahm un uswarretahm behdahm, ka laj nepasuhdam appaksch ta krusa. — 2) tizziga flattischana us to stipru kungu klahbuhdamā laikā, ka laj strahdajam ustizzibā us Deewu un ka laj sawu krusu neffam eelsh pazeeschanas, — un 3) zerribas pilna usskottischana us ta kunga atnahkschanu, ka laj ne-islaischam is azzihm wissas strahdaschanas galla-mehrki, jo wissa strahdaschana tatschu til effoht weena fehshana us zerribu. — Generalgubernatora kungs arri bij basnizā. Pehz Deewwahrdem landmarschalla kungs ritternammā atdarrija paschu landtagu.

— Rihgas behrses komitejai tizzis atrassihis no andeles-departementes puffes: kuresch no tahm abraham dselzjellu-libnijahm Rihgai buhtu derigahke, waj no Rihgas us Leepaju, waj no Rihgas us Wentesvilli? — Behrses komiteja atbildejuse, ka Rihgas andelei buhtu labbahk, ja dselzjellu buhwetu no Rihgas us Leepaju.

Zehrpata tanni 14. Januäri ta Wids. semkohpibas beedriba sanehma tahs sinnas un tohs rehkinumus, ko von Samson kungs winnai atdewa por teem ismebrofchanas un apspreefchanas darbeem, kas irr isdarriti stary Zehrpatas un Rihgas. Us 64 bohgeneem wiss tas leelajis apgabals us to riktigako bij usmahlehts un aprassihis, kur dselzjellsch wislabbahk buhtu jabuhwe. Gauja tahdu weetu atradduschi, kur tiltu warr buhweht bes nefabdeem pihlareem, til ar weenu welwi; zitreis bija apspreefss, ka schim dselzjellam garrums buhtu 226 werstes un ka maksaschoht 6.900.000 rub., bet taggad slaidri peerohdihis un aprehinahis, ka dselzjellsch no Zehrpatas libdi Rihgai til isnahktu us 223 werstehm un maksatu 6.500.000 rub.; buhtu jabuhwe 12 stanzijas, 6 peeturmas weetas. Raj nu Deems schehligajis dohtu, ka tas dselzjellsch nepaliktu til us scheem smukkeem 64 bohgeneem, bes ka arri isdohtohs to buhweht.

Kurssemes landtags pehm' Nowemberi eesahlahs un taggad. Merzu eesahloht, nobridsahs. Ritterschafte 28.067 rubulus irr atwehlejuse preeksch daschahm derigahm un teizamahm leetahm, kas nebuht nau wajadsigas paschoi ritterschaftei, bet kas ta jalkoht wisseem par labbu, pr. preeksch Rihgas politechnikas skoblas, preeksch Illustres elementarskolas, preeksch Latweeschu skoblas pee Jesus-basnizas Behterburga, preeksch Kurssemes Bihbelesbeedribas, preeksch ta Ewangeliska hospitala galwaepilfchta, tad nandus, ar ko to Kuldigas aprinkasfoblu paleelinahht par gimnassiju, tad 500 rub. peepalibdseschanas par gaddu pee Reimersa atschu-abriseschanas namma Rihga, 500 rub. peepalibdseschanas preeksch Ewangeliskas Rutteriska basnizas buhwes Pleskawa. Tad wehl Kurssemes aprinku-teesu kanzeljahm un Illustres piloteschafai par gaddu tiks peelikti flahht 1400 rub.; pehz wezzahm atwehlefschanahm arri us preekschu tiks dohti par gaddu: preeksch daschu teefas- un polizejas-kungu un preeksch Kurs. general-superdentes eenahkumu pawairofchanas 9.502 rub., — waldibas kungeem pensjones 1516 r., — preeksch Baltiskas komitejas un preeksch semneeku-leetu kommissiones kanzeljahm 900 r., — preeksch tautasfoblmestern seminarijas (Irlawa) 2604 r., — Latweeschu rakstu (draugu) beedribai par palibdsibu 500 r., — preeksch rekruschu nemfchanas 1120 r., — preeksch semneeku wezmahufskoblas 450 rub., — pensjones teem Kurssemes saldateem, kas pee Sawastopoles karrä cewainoti, 500 r. par gaddu.

Us **Kursk-Riewes** dselzjella tanni 17. Merza maschihne ar waggoneem, par Seim-uppes tiltu brauzoht,

libdi ar weenu tiltu-gabbahu eegabsahs uppe; weens zilwels til effoht noslibjis, tee zitte isglahhti. Busstundu preeksch tam muhsu Weisara augstajis brahlis, Nikolai mehl laimigi par to tiltu pahrbrauzis. — Us Witebskes, Drieles dselzjella zaur weena maschinista nenokohpichanu arri nelaimis notikluse.

No Rihgas. Magister G. Braunschweig, mahzitajis, sawa laika raksta „Draugs un beedres“ Nr. 48. saweem darba beedreem un lassitajem dohd ardeewas, isfluddinadams, ka sawu laika rakstu til wehl isladischoht laudis libdi Surgeem, un tad buhschoht pawissam apstahrees, ja warrbuht wehlahk atkal ne-isdohdahs to darbu usnemt. Latw. Awischu rakstajis ta ar paschu Braunschweig kungu, ka ar winna „Draugu un beedru“ labba draudisibai irr dschwojis, un tadeht winnam no firds schehl, ka draugam darba janoleek pee mallas. — Ja warrbuht „Draugs un beedres“ atkal kahdu reis jahktu staigohht sawu zellu; ta Latw. Awises labpraht pirmas to isfluddinatu.

No Behterburgas. Sche tee studenti eelsch akademijas palikluschi nemeerigi un wairs negribbeja klauhsht sawai waldibai. Wehl lassam, ka Pulkalow kungs tohs Latweeschus ko winsch Kursemmis lizzis salihkt, 349 leelus zilwekus un 98 behrnus, no Behterburgas pats ar dselzjellu effoht aishubtijis us sawu muhsu Simbirskas gubernija. — Raj tas schehligajis Deems muhsu tautas brahklus tahlumä farga un winneem palibdi, ka tas tahlajis zellsch winneem nebuhtu janoschehlo.

No ahwalstihm.

No Turines tanni 3. Aprili (22. Merza) muhsu Weisara dehts, leelirfks Bladimir irr aistreisjis us Romu, kur taggad til dauds to swescho fanahk, ka ilgi nau peedshwehts. Wissi grihb rediseht tohs swehtkus, ko wezzajis pahwestis fwinnehs tanni 11. Aprili, kur winnam paleel 50 gaddi pilni, lamehr winsch par preesteri swaidihts. Reemeru-katoli no wissahm semneem sawam swehtam tehnam us to gohda deenu suhta wissadas dahwanas, un pats wezzajis turrabs pee brangas wesselibas. Tanni 23. Merza palikka 20 gaddi, lamehr Italijas kehniensch uskahpa us kehniina-kehjilu. No wissahm Italijas malahm pawalstineekt winnam suhtija swezinaschanu.

No Afrikas deenwidgalla, no Kaystadtes ta sinna irr atnahkuse us Londoni, ka tanni 9. Februäri zaur lechu karstumu tur ugguns iszehlees, kas wissu to semmi pohstijis 400 Galsku jubdschu garrumä un 15 libdi 150 jubdschu plattumä; tihrumi, ehkas, meschi libdi ar mahju lohpinem un mescha swehreem irr beigti; zilwezini, ta melnee, ka bestee, til to plikku dschwihu isglahbuschi zaur to, ka uppes un uhdens grabmjös eestrehjuschi un notuppejuschi, bet, tomehr ta leelaka puste nepalikka bes ugguns-wahthim. Blaujums wiss nododis. Wehl leelaka nelaimis buhtu notikluse, ja zaur Deema schehlastibu debefes leetutinjch pilnigi nebuhtu uslijis.

No **Austrijas** taggad raffa, la tanni gaddà 1866, tad karfch bij ar Pruhfcheem, pawiffam no paschu Austreefchu puffes 196.711 zilweki effoht nomirruschi, bet 165.292 stary scheem nau mirruschi zaur karra eerohfcheem, bet zaur koleru; bes scheem atkal ihpaschi Ungarijâ 69.628 zilweki nomirruschi ar koleru, tabdâ wihsê pa abbahtm walsts puffehm pawiffam kahdi 235.000 zilweki noplauti zaur koleru. Ta leelata mirschana neffoht bijuse paschâ karra-laukâ, bet tannis apgabalds fur tee karra-spehki til isgahjuschi zaur schurp un turp, jeb fur wisilgahl stahwejuschi. Jau ta sw. Jahna Parahdischanas grahmata rahda, la karfch, mehriis un bads, tee 3 breefsmigee jahtneeki, kohpâ mehds jaht.

Parisê tas Italias fubhtits, Nigra ar naudas-lungeem effoht norunnajis, la schee tai Italias waldbibai buhschoht aistleeneht 300 milj. frankus, un la frohnamuischas tilfchoht noliktas khlam.

Spanijas isdshita kehniene Isabella pehm pet sawas isbehgchanas nedabuja libdsnemt wiffas sawas drehbes un krinolines. Lihds la wianna no Spanijas bij aibehgufe us Franziju, tad wianna jau tuhliht Frantschu keisarenei Eugenija i bij luhgufe, laj schi wiannai nahfoht palihgâ, la jel sawas kleites warroht aidabuht. Eugenija zaur to Frantschu fubhtitu Madridê to leetu likka preefchâ zelt tai pirmai Juntai, las pehz ta dumpja tur bij uszelta. Bet eefsch tahm dauds fubdischanahm un walstewaijadshibahm ar lo wiffem taggad Madridê jadarbojabs, to Isabellas lindraku leetu drihs aismirsa. Bet tad Frantschu fubhtits atkal to leetu usbildeja, tad nu beidscht pascheem Spanijas ministereem bij ja-eet famelleht Isabellas swahrzinas. Tahs drehbes tilka tafceertas, un tad wiffu summu faskaitija, tad isnahza 4 milj. reâli! — Nu tahs dahrgas krinolines u. t. j. pr. tilka atdohtas Frantschu keisara fubhtitam, un Isabellas mihtakas mantinas bes nelahdahm breefmahm atnahza us Parisi. 3 waggoni ween bij pilni ar Isabellas swahrkeem un lindrakeem; preefch katra apgehrba ihpaschi arri sawe faules-schirmis un sechers! — Ta ta kehniene la kehniene!

G. B.

Atbilda un sinna.

Kahds rakstijajs J. G., Lotw. Awisês Nr. 10. sinnodams par Meschamuischas jaunahm basnizas ehrgelchm, lo mans nelaika tehws bij cesahjis, un es pabeidsu buhweht, no mannis tahdu sinnu irr islaidis, la es ilgi waitis negribboht palikt sawa tehwa ammatâ un no ta atkafschotees. Ne-esmu par to nekam neweenu wahrdu fazzijis, neds arri dohmaju sawu ammatu atstah, lamehr Deews manni pee dshiwibas un wesselibas usturrehs. Tadeht brihnojabs kohiti, fur schis gobdigs rakstijajs tahdu netaisnu wehsti irr jatwehriis, un lamdeht tas irr pastei-dsees to awisês list nodruklaht. Bet tomehr wiannam to

dauds negribbu pahrmest, bet dohmaju, la wiasch buhtu darijis labbaki, ja tanni weeta buhtu eepreezinajis lassitajus ar zittu kahdu labbaku sinnu. Zeenijameem lassitajem par jo flaidru sinnu preeleku fchee klahht wehl to, la ta no manna nelaika tehwa Peter Carl Otto Herrmann preefch 38 gaddeem eetaifita ehrgelu buhweeweeta. — fur tannis pagahjuschs gaddos kahdas 80 ehrgeles no daschada leeluma, preefch basnizahm, un 50 masas ehrgeles (Positive) preefch skoblahm irr tappuschas buhweetas, — wehl jo prohjam schèpat Leepajâ pastahwehs un no mannis taps kohyta un waddita. Luhdsu padewigi wiffem zeenigeem basnizu un skoblu preefchneekem un manna nelaika tehwa bijuscheem draungeem, manni ehrgelu buhweschanas waijadshibâs apgohdinahht un mannim tapat la mannam tehwa schinni leeta dahwinahht sawu ustizzibu.

Es pee manna tehwa no pat sehna deenahm sawu ammatu esmu mahzijeos un pehzahl, jau pee-audsis buhdoms, strahdajis pee wianna par palihgu. Manna ruhveschanahs un tschakla dshischanahs buhs weenumehr, wianna labbu flawi, lo wiasch bij mantojis zaur sawu darbu un mehreni lehtu maksu, arri pee mannis usturreht un pafargahht.

Carl Alexander Herrmann,

Leepajâ, tanni 18. Merzâ 1869. ehrgelu buhwetas.

Zeenijams Herrmann kungs gan buhs noyrattis, la „J. G.“ to minnetu sinnu man nebij atfubhtijis no fauna prahta, jo wiasch par Herrmann kungu irr runnajis ar leelu gobdbihjaschanu, un laikom tapat, la dauds zitti lassitaji, arri par to preezafees, la teizama, aismiggutscha Herrmann meistera dehts paleek tehwa pehdâs.

Lotw. Awischu apgahdataje.

Riftigs zehrtams laifs

buhwlofkeem un leetas-lofkeem.

Dauds semkohpeji wehl ne-atfihst un pehz waijadshibâs ne-apdohma, zil pabrleezigi tas gadda laifs ja-ewehro, tad kohlus meschâ nozebrt. Dauds ehkas, daschi ratti un raggawas pateesi diwi un trihs reifas til ilgi pastahwetu jeb peetiktu ne la taggad, ja tahs atfihschanas tiftu liktas wehrâ, kas jau preefch dauds gaddu simteneem par to irr sakrahtas.

Tillab pilfchids, zil us semmehm dauds ehkas atroh-nahs, kas jau stahw wairahl par simts gaddeem, un kas tomehr wehl irr deewegon sipras; bet arri dauds atkal rohnahs, kas jau fahl truhdeht, laj gan til preefch 10 waj 20 gaddeem irr buhwetas. Ta waina, kadeht tas ta irr, un kapehz arri til dauds kohka-tilti, sehtu-stabbi, rattu-ritteni, muzzas un spanni un zittas kohlu leetas ilgi ne-usturrahs sipras, til nahz zaur to, la tee buhwlofki un leetas-lofki par wehlu meschâ nozirsti. Jau preefch 300 gaddeem tas teikums pastahweja:

„Kas balkus zehrt Dezember,
 „Tam ehkas buhs dauds stiprafas;
 „Jo beigas deenās Januāri,
 „Jau kohkeem fulla atrohdahs.“

Kohku augšchana ifgaddus dallahs divi laika-puffēs: no seemas us waffaru, un no waffaras us seemu. Pirmā gadda-puffē ta kohka dšihwibas darbošchanahs usfahkās; fulla kabh us augšchu, pumpuri plaukst, un tas kohls paleek resnahs jeb aug zaur to, ka starp gremdeem un misu ta jauna kohka-kabrtā zellahs. Ohtā gadda-puffē ūchi jauna kohka-kabrtā gattawojahs. Ta fulla tanni pirmā gadda-puffē kabh us augšchu, wifs kohls ar to irr pilns un tadeht paleek mihksts; ohtā laika-puffē ta fulla paleek arween beesaka un pehdigi pahrwehrschahs par ūwekki; zaur to tas kohls tohy ūhksis un zeets. Kad nu weens kohls teek nozirsts eelūch pirmās laika-puffēs — (jareh-kina no 1. Februāra lihds 1. Augustam) — tad winsch irr fullas pilns un mihksts, tadeht lehti ūaprohtams, ka tahds kohls stiprē newarr buht. No August mehnescha ta fulla ūahl palikt arween beesaka, un tas kohls arri zee-tahs, lihds kamehr Dezemberi winsch stahw ūawā wis-leelakā stiprumā un ūihkstumā. Dauds gaddēs zaur arween atjaunotahm prohwehm, ūchabdi inahkumi irr ap-stiprinoti: Eūchetri preedes balki, no weena wezzuma un wrenadā semmē kohpā augšchi, tappa nozirsti, weens Dezemberi, ohts Januāri, treschajs Februāri un zettur-tajs Merzā; 5 aūis gari un weenlihds resni notaiūiti, tee lihds Juni tikka ūchahweti. Tad winni tikka uslikti, jits pee zitta, us augstahm ūeklehm, un widdā leeli ūwarri tikka peekabrti. Tas Merzā zirūts balkis jau pahrhūsa pee 11 zentneru ūmagga ūwarra, tas Februāri zirūts pee 13 zentnerem; tas Januāri zirūts hūsa pee 16, un tas De-zeemberi zirūts til pee 20 zentnerem.

Dahsa un ūchtaš meeti un stabbi, kas Dezemberi zirūti, pehz 16 gaddeem wehl bij zeeti, kamehr tee Merzā zirūtee jau pehz trihs gaddi semmē bij ūatruhdejuūchi.

Breedes plankas, 3 zollēs beesas, no Dezemberi zir-ūta kohla, 5 gaddus ūastahweja ūirgustakā gribdā, ka-mehr tahs plankas no Merzā nozirūta kohla jau pehz divi gaddeem bij ūapuiūchās un ja-ūnemm ahā. Diwi rattu-ritteni tappa taiūiti no ohūola kohla; tas no Merzā zirūta kohla taiūihs rittens jau ohtā gaddā wairē nebij bruhke-jams, kamehr tas ohts, no Dezemberi zirūta kohla, stipri bruhkehtē, pastahweja labe 6 gaddus. Diwi wahtis no ohūola kohla, ar ūirtu tikka peepilditas un zeeti notaiūi-tas. Pehz gadda laika no tahs wahtē, kas bij taiūita no ta Dezemberi kohla til 2 ūohpi bij iūsudduūchi, kamehr tanni no Merzā kohla taiūitā wahti 18 ūohpi iūtruhka.

Saj tadeht ūchis mahzibu pilnas peedūibwoūchanaš ūatru ūemkohpeju paūlubbinatu us to, ka buhwkohkus un leetas-kohkus seemā nozirūtu, zil ween agri eepēhjamē, wiswehlaki Januāri, jo tad winnam diw' un trihsūahrtigs labbums buhs pee ehūahm un pee wirtūchastes leetahm.

Weens dšimtsūaimneeks.

ūhinni seemā man trahpijahs ee-eet kahdā mahjā R..... draudūē. Mahjas ehkas redūeju wiffas jaunās, leelas un kreetnās. Prahwa dšihwojama ehka no kante-teem balkeem un ar glummeem paūūcheem bij buhweta un ar daktineem apjunta. Starp kēhtē un starp dšihwoja-mas ehkas leels auglu-kohku dahrs atraddahs, ar daudū jaunahm ahbelem, ohgu zerteem un zitteem kohkeem pee-stahdihts. Mahjas ūaimneeks un ūaimneeze manni, kaut gan ūweūhneeku, laipnigi usnehma un preekūch mannis baggatu galdu ūlahja.

Tannis puūsohtās deenās, ko tur pawaddiju, ūarun-najohs ar ūaimneeku, kas man iūrahdijahs buht prahtigs wihrs, par daschadahm leetahm. Pehz ūazziju us winnu: „Juhš gan effect laimigs wihrs; jo ko zilweks wehl wai-rahk warr wehletees un ūahroht, kad winnam tā tā jumš, tik leela un labba grunteš mahja irr? Teekūam paūcheem Iūraēla behneem Ranoānas semmē newarreja labbaki llahteek, tā jumš taggad ūlahjahs.“ ūaimneeks atteiza:

„Gan, mihlāis jaunekli, tas irr teesa, ko juhs nuvat ūaz-zijah; jo es gan eūmu it laimigs wihrs. Bet ūchi laime un labklahūhana nau wis peenahūsi man rohkās ūlehti turroht. Daschās gruhribas eūmu pahrzeetis un daudū ūneedrus iūtezzinajis, kamehr pee tahdas laimigas dšihwes tizzis. Ja juhs mannu dšihwes-gahjumu gribbeet dširdeht, tā to jumš labpraht ihūi gribbu ūahstih.“ „Luhdu, ūahsteet, ūahsteet; gribbu labpraht dširdeht.“ es ūazziju.

— Nu ūaimneeks eeūahka tā ūahstih: „Eūmu dšimmis R. I..... pagastā. Manni wezzaki nebija nekahdi tur-rigi laudis, tā tā laizigas mantas mas no winneem man-teju. Bet to mantu, kas eet pahr wiffahm paūales mantahm, ko nedū kohdi, nedū ruhūa warr maitah, nedū ūagti noūagt, prohti Deewa wahrdus; Deewa bihūūchānu un gohdigu tiklumu, — to mantu no winneem baggotigi manteju. Jauneklis buhdams eemahzijohs diūchlera ammatu, ko tad arri ne-apnizzis ūrahdaju. Kad biju druūzin eekrahjees, tad usnehmu S.... pagastā masu mah-jinu un prēzeju ūeewu; tai 100 rubuku ūudr. puhā lihds bija. Kas gan warreja buht preezigahs par manni? Jo nu man bija jauna mihliga ūeewa un lihds 150 rubuk. naudaš. Sawgm Deewam no ūirdē pateizu par tahdu laimibu. Bet par nelaimi kahds nesinnams ūaglis iūūagga 105 rubuk., to pahreju masumiau bija makkā atūahjis. Resinnu, ūapehz nebija wiffu ūadūis. Tahs bija mums pirmās ūirdē-ūahpes. Bet tomehr ūawā prahtā apmeeri-nojamees un ūazzijahm: „Zaur Deewa sinu tas irr no-tizzis. Winsch muhs pahrbauda, tadeht nelurnesim pret winnu.“ ūrahdajahm zeekūi katrs ūawu darbu un luh-dahm Deewu. Pehz mas gaddeem mums atkal 400 rubuki bij ūakrahti. Nu ūahka R. muishā mahjas pahr-dohht. ūchi leeta bija jauna un Latweekūeem wehl nepa-ūihstama. Pee mums jau pa laikam eeraddums, ka weenu jaunu un teizamu leetu turt par nederrigu un dohma, ka

muh's ar to tiffat gribboht peewilt. Tapat bija toreif, kad mahju pirkšana zehlahs. Zits fazzija: „Tas nemas newarr buht, ka semneeks warr muischneekam libdsi zeltees (par gruntineeku palikt). Kur nems tik daudi naudas, ar ko mahjas aismakst?“ Zits fazzija: „Mahjas pirkt! tas irr wiss neeki! Muischneeki mums tikkai naudu gribb iswilt un tad mahjas atkal atnemt. Tadeht labbaki irr, naudu tuhlin semme west, ne ka par mahjahm isdoht.“ Zits fazzija: „Kapehz lai meh's semmi pehklam, frohnis dohs par wolti dwehstu-semmi?“ Ta zits runnaja schä, zits tä. Daudi fainneeki tahwa sawas mahjas zitteem pahrdohht un nepirka paschi. Taggad buhtu waj wiffus pirkstus nokohdusch, ja sawu mahju tik lehti wehl atdabutu. — Es nu prassiju: „Ka tad Zubs us tabm dohmahm nahzabt, ka mahju pirkšana derriga, kad zitti to smahdeja?“ Us to fainneeks atbildeja: „Es dohmaju tä: Tam wajaga leelam labbumam buht, kad semneekam sawa grutes mahja, kad winnam wairs lungam nau jakalpo, bet winsch pats irr saws lungs. Kad winsch sawu mahju pateesi warr kohpt par sawu un strahdabt, sinnadams, ka winna sweedri pascham auglus neffih.“ — „Waj tad zubs to arri nedohmajabt, ka lungs, tikko jubhu noudu buhs fonehmis, jums mahju atkal atnems?“ tä es prassiju. Winsch fazzija: „Laj gan zitti tä tizzeja un dohmaja, ka lungi winnus buhschoht peewilt, tal es dohmaju: Ja lungi nebuhtu no ougstakäs waldischanas to uflauschahu islungusch, ta' winni tal nedrihstetu mahjas pahrdohht; jo tik gaischi un klojt laudis peewilt newens newarr. Tä es dohmaju un gahju us R..... muischu un eemakfaju sawus eekrathus 400 rubus us diwahm mahjahm, kas abbas kohpa 61 dalderi leelas; toreif wehl dabuja lehti pirkt. — tikkai mas naudas bija ja-eemakfa. Bowassara jaunäs mahjas cogahjis, atraddu wiffu nekahrtigu un ispohtitu. Ehlas bija wezzas ar puschainem jumteem un kohti semmas noslibdeuschas; watreja drohshi pa weenu gallu augschä un pa ohtru gallu semme braukt. Veetainä laikä appalschä nekur newarreja twertees, wiffur tew rhdens lija wirsä. Tikkai kahds masums sehklas man pascham bija. Tadeht sehla un maise no magazines bij ja-aisnemahs, zaur ko ar magafini leels paradneeks paliktu. Breelsch Zahna deenas par trihs nedelahm, kuffa rokappaja rudsus, kad tee jan drihs tairijabs seedeht. Atkal gruhtha Deewa pahrbaudischana! Zuhdsu kaimineem, laj palihdsi mau rudsus noplaut un laj aisdohd sehllu, ka tanni, no kuffas ispohtita rudsu tihrumä meeschus warretu eeseht. Zitti kaimini gan palihdsesja, bet zitti negribbeja no tam ne dsirdeht. Jo tahdam gan irr daudi palihgu un draugu, kam irr naudas un mantas, no ka warr zerreht, ka atkal no winna atdabuh's. Bet tahdam, ko paradi un trublums speesch, tikkai rets kahds palihds. Pats ar sawahm ausihm dsirdeju, ka ohtrs kaiminsch us to weenu kaiminu, kas man palihdsesja, fazzija: „Ko tu kaimin, winnam aisdohdi un palihdsi;

winsch jau irr beigts! kad tu gan dohma no winna atdabuh't?“ Bet kaiminsch, kam libdszeetiga firds bija, atteiza: „Nu, nu nahburg, mums peenahlahs pehz Deewa wahrdi mahzibas sawam tuwakam nohtē un behdas palihdscht. Winsch palaidibas deht tahdä nohtē nau wis eekrittis. Warrbuh't ka Deews, kas winnu taggad gruhthi pahrbauda, pehz winnu atkal dubbulti swehtih's. Un laut arri mahja winnam buhtu ja-atlaisch zittam, tal winsch ar sawu dischlera ammatu, kur winsch irr freetns meisteris, mannu palihdsibu man atstrahdah's.“ Meeschi, ko nu rudsu tihrumä eesehju, usauga retti un paslitti. Ir zittu labbibu warreju buht meerä. Nu atkal wajadseja pirkt rudsu sehllu un maifi preeksch tik leelas mahjas buhschanas, un mahjas pirkšanas-nauda arri bija jomakfa. Bija jakriht azzihm redsoht leelakös paradös. Katis rahdija ar pirkstu us manni un runnaja: „Tas luh't irr tas leelais mahju pirzejs! nu wiffas mallas irr paradu pilnas!“ Ohtra gaddä atkal rudsu un waffareja smukli bij isaugusch; bet paschä plaujama laikä atkal mas kuffas padebbesis usnahza un nobehrdeja kahdas dimi sehllu teefas. Tä rahdijabs, ka Deews us manni weenu ween buhtu apskaites. Tomehr tanni gruhthi pahrbaudischana nefurneju pret Deewu, bet panessu schohs gruhthumus un behdas ar pazetigu garru. Deewa wahrdi bija mans weenigs eepreezinatajs tanni behdigä laikä. Toreif wiffteem pagasta fainneekem bij jafa-eet weena pagasta ammata-wihra lohni nospreest. Es, ka ar ta pagasta fainneeks spreedu; Nedohsim winnam ne leelu ne masu lohni, bet to widdeju un tad wehl laut ko peeschinkosim. Us to tas ammata wihrs manni ismehdidams fazzija: „Aismakfa tik to, kas tew jamakfa, nerunna neko no peeschinkoschanas! laj par to tahdi runna, kam kas irr ko schinkoh't.“ (Preezajohs, ka taggad tom pascham wihram ar scho un to nohtē warru palihdscht.) Tresschä gaddä manni leeli tihrumi kohti no Deewa bij apswehtiti. Kad jau drihs plaujams laiks klah't bija, tad kahdä rihthä pa saweem tihrumeeem staigoju; kad to lihgodamu labbibu uskattiju, tad preeksaffaras ritteja is mannam azzihm, — jaliktu sawas rohkäs un issauzu: Kungs, es ne-esmu zeenigs, ka Tu manni tä apswehtiti! Tu effi manni schautis un atkal schehlojis!

Tä nu Deews manni katru gaddu swehtija. Aismakfaju drihs wiffus sawus paradus. Nu sahku tuhlin ehlas buhweht. Balki no 50 werstes tahluma bij jawedd. Deesgan darba un puhlina tas makfaja, kamehr tik daudi baltus fadsinnu, wezzas ehlas, kas bij nederrigas, nopleshu un jaunäs usbuhweju. Taggad no wezzahm ehlahm wairs ne weena patte nau atrohdamä. Dahrsu, ko jub's wee mannas mahjas redseet, esmu pats eeriktejis un tabs 91 abbeles un zittus auglu un mescha-kohkus, kas tanni atrohдах's, wiffus pats ar sawahm rohkahm esmu stabdijis. Katis kohls makfa no 15 libds 30 kay. sudr.

Èa tad schinnis 15 gaddos, fo schinni mahja esmu dshwojis, deesgan arri esmu darbojees, deesgan behdas un gruhtumus pahzeetis. Deews arri mannus darbus un publinus irr apfwehtijis, ta ka taggad meera, preekà, laimibà un labklahschana warru dshwoht. Bel schis mahjas wehl diwi zittas preekfch behrneem esmu klastpirzis. Esmu patz par fewi lungs; kad gribbu, tad darru to un atkal kad gribbu, tad to. Bee mannis teescham tee wahrdi irr peepildijuschees, fo wezzais Bankawa mahzitajs sawa spreddiku grahmata weena spreddiki rakstijis:

„Pehz wehtras atspihd faules-gais,
Man preeku dohd mans Pestitajs.“

Èa fainneeks beidsa stahstih. Abbi sehdejahm kahdu brithdi kluffu. Pehz tam es fazziju: „Zuhs sawa dshwibas-laita effect mahzjuschees, ka Deews daschu preemle ar gruhtahm pahrbaudischanam. Zuhs sawas no Deewa uslittas pahrbaudischanas, ka tizzigs wibres Deewam padewiga prahta effect panessufchi. Taggad zuhs tadeht Deewa fwehtibu jo baggatigi warreet bauidht.“*)

M. L. pp.

A e h m s.

Daschi teiz, ka taggad pasaulè nepawissam spohku ne-effoht, un es arri lihds schim nekahdeem mahneem nebiju tizzejis; bet kad nu nesen sawa pascha mahja kahdu ehmoschanohs dsirdeju, tad newarru kluffu zeest, to arri zitteem sinnamu darriht.

Tanni 12. Dezemberi p. g. wallara wehlu kahda Leischu nabadse eenahl un luhdsahs naktmahjas, kas tai arri tilka nowehlehtas; jo tas buhtu pret teem fwehteem raksteem, nabadsinu naktslaita tahtaki raidiht. Bet wezzene nebij wis atnahuse weena patte, ta arri kahdu neredfamu pawaddonu bij panehmuse lihds. Wallarinas pa-ehdusch, taifamees eet gulleht; te us reis fadsirdam ahra kahdu eh-migu ruhkschanu, pehrfona duzzinafchanai lihdsigu. Nu newarrejahm noprast, no kurrenes schis trohksnis nahja. Zitti teiza ka ta effoht nekristita behrnira dwehsele, kam ne-effoht meera gulleht un jaduschs aplahrt, kamehr ta dabuschocht sawu kristibu; zitti atkal schahdas tahdas mahnu wallodas pshapaja. — Es gan tahdahm blehnahm netizzeju, bet patz arri newarreju isprast, no kam tas breefmigajs „urrrr“ buhtu zehlees. — Gan uskrehju kufna, dohmadams waj deemschehl flursteni ugguns ne-buhs zehlees; bet nelo ne-atraddu. — Tad flinti panehmis, fauzu puifi ar wehja-lukturi lihds, un nu isgahjahm wiffas mallu mallas; tomehr zittu nelo ne-atraddahm ka falmus schlahnds un lohpinus kuthis rahmi stahwam. —

Gelshà eenahlfuscham mau kalpafeewa pakluffu stahstija, ka Leitene par to brithdi, kamehr es ahra bijis, fewim preekfchà krustus mettuje un luhpas kustinadama pret

*) Kad gobbigais fainneeks scho rakstu lassibs, fo draugs par wianu schè eelizzis, tad laj wiasch mibligi arri fanemm tabs labdeenas, fo wianam, laj gan no walga fwehch buhdams, aissubta —

Latw. Aw. apghadatajs.

istabas-durwihm daschadas ehmoschanahs taifijuse. — Tahdu ehmu wehl nekad nebiju dsirdejis, tadeht arri gribbeju sinnaht, zil ilgi tas ta ehmossees, un kahds tam tas gals buhs; panehmu grahmata un lassiju lihds pullsten trim no rihta. — Bet tas neredfama is lahjis arweenu wehl jo stipraki ruhza, lihds kamehr gailis fahka dseedah; tad pasudda. — Nu arri biju no meega pahrnemts, tadeht pazehlu zittu sawa weeta un likkofs gulleht.

Dhtru wallaru, kad Leitenes wairs nebij, klausijohs atkal, waj ruhks; bet nekà; ruhzejs, ka lihds ar Leitene bij nahjis, tapat tai atkal lihds bij aishgahjis prohjam, un kluffums waldija atkal wiffur, ka lihds schim. Wehl ja-peeminn ka ta minneta nabadse tanni paschà wallara mums dauds fo stahstija no spohkeem un ehreem, un tadeht jadohma ka tas ruhzejs tai lihds bij atnahjis. *) — Bet fo tahda ruhkschana gan nosihmeja, par to gudraki faudis teel luhgti flaidrakas sinnas laist rakstis.

J. S.

Sturkenau mutschas Kietfchu
fainneeks.

Wisjaunafahs sinnas.

Madridè tanni 7. Aprili (26. Merzà). Wiffi tee Spaneeschi, kas lahprahst redsetu ka weens kchnusch wianneem par semmes walduecku buhtu, weendrachtigi Portugales kchnina tehwu Don Fernando fewim par kchninu isredsejuschees, un ja nu scho newarrefoht dabuht, tad nodohmajusch uf weenu prinzu no Sawotjenes kchnina namma. Portugales fuhritam no sawas waldibas uidohts Spaneescheem waldibas wahrdà fazzih, ka Don Fernando it teescham un pawissam Spanijas kchnina-krohni nepeenemfoht.

No Pehterburgas tanni 29. Merzà telegrafs sinno, ka kreewi ar Enlandes waldibu Widdus-Astjas deht tahdu draudshbas norunnu sawa starpà nospreedusch kas winneem abbeem lohti der par labbu.

Wihnes awises raksta tanni 8. Aprili (27. Merzà). Austreeschu karraministeris idaidischocht pawehli ka, laj waldibai til aplam dauds nandas preekfch karraspehkeem ne-iseetu, labbu teefu wezzu saldatu buhs atlaist uf billeti un rekruschus scho-gad nebuhs nemt pawaffara, bet til ruddeni. R. S. 3.

Breekfch Subbates baddazeetejeem

pee mannis irr eenahlfusch: Margarethe Br. 1 rub., — Jakob Brasche 1 rub., — 5 suhfuri pee Deewgaldà eijoht 72 kap., — Behrtal Uppih 25 kap., — N. N. no Bez-Sabtes 20 kap., — Ischilste no M. 50 kap., lihds schim pawissam: 3 rub. 67 kap.; — dahwanas wehl wart nodoh Latw. Awischu namma Zelgawà un pee Latw. Aw. apghadataja.

A t b i l d a.

E. eelfch Suntascheem. Kad Zums tee beidsamee Latw. Awischu nummuri pawissam nau atnahlfusch, tad es par to tubliht esmu asprahitijis uf Zelgawu. Ritli luhdsu, vazerfchatees, jo es pateefi esmu tibri ne-wainigs. Latw. Aw. apghadataja.

*) Èa nabaga Leitene pee ta ruhzeja gan buhs newainiga. No tabs is-telshanas newarr faprast, waj ta wehla pehrfona balis til bij dsir-dama istabà, waj arri ahra, — waj tumunà, waj tahtumà, — waj eelfschemmè, waj wirtschemmè, jeb warrebust gais. G. B.

Latw. aw. apghadatajs: Gotthard Bierhuff.

Sluddinaſchanaſ.

Preeſch Subbates baddazeetejeem pve mannim no Dobbeles Latweeſchu draudſes, zaur mahzitaju, eemalfati 18 rubl. 30 kop. Janiſchewſſ.

Preeſch truhkuma zeefidameem efmy dabujis no Strutteles pagasta 10 rubu- kus, las loypa ar fennakeem ſtaifa 216 rubl. 89 kop. B. Dibril.

Rihgas Latw. beedr. preeſch.

No Bezjumuſchas krobna pagasta teefas zaur ſcho fluddinaſchana wiſſi tee, lam tas nomirris Bezjumuſchas Lihlmann-Lupping mahju ſaimneels, **Jahu Lapping**, varada valkjis, ta ta tee, las winnam parada palikufchi buhtu, toby uſ- aiginati diwju mebnefchu ſtarpa un weblabt ne, ta libſi to 1. **Mai ſch. g.**, tee pirmee pve ſchibs pagasta teefas uſdohdes un fawas praſſi- ſchanaſ peerabdiht, tee briedamee fawus paraduſ aſimalkabt, jeb ſagadiht, ta teem pirmajeem pebz ta nolita laika muſchiga kluffuzeſchana un teem beidſamajeem ta dubbulta paraou malſaſchana tapſ uſlitta. 3

Bezjumuſchas pagasta teefa, 1. Merza 1869. (Nr. 186.) Preeſchſebd.: J. Veſſche. (S. W.) Teefas ſtr.: Rurewſky.

Kad var to mantu ta Rundables Rimschuanu Alſne mahju ſaimneela, **Jandrika Alſne**, konkurſe ſpreita, tad no Rundables pagasta teefas wiſſi tee, lam no ta Jandrika Alſne labdas taifnas praſſiſchanaſ, ta arri tee, las winnam parada buhtu, zaur ſcho toby uſaiginati: wiſweh- labt libſi 11. **Aprilim ſch. g.** ar fawahm praſſiſchanaſ jeb wardeem ſcheit vremeldeteſ; las to nedarribs tapſ, tee lam no ta Jandrika Alſne labdas praſſiſchanaſ, ar tabm atraiditi, un tee paradneeki ar diwlabritigu malſu ſtrabvoti. 2

Rundablē, pagasta teefa, tanni — Merza 1869. (Nr. 58.) Preeſchſebd.: J. Schwirberg. Teefas ſtr.: Auſchewſky.

No Rundables pagasta teefas wiſſi tee, lam labdas taifnas paradu praſſiſchanaſ no tabſ atrahtas mantas ta nouirruſcha Rundables Bren- ſchu mahju ſaimneela **Atte Kruhmalohſ** buhtu, toby zaur ſcho uſaiginati, libſi 11. **Aprilim 1869**, las var to weenigo iſſlebzſchanaſ terminu nolite, ſcheit veteiltetē, jo weblabt ne- weens wairē nelapſ klauſibis; tur'labt arriſan wiſſi tee toby uſaiginati, las tam nelaitim parada buhtu, fawus paraduſ tanni wiſpeeminneta deena ſcheit aſimalkabt, un tee las tam vretti darribs, ar diwlabritigu atlibdinnaſchanaſ tapſ ſtrabvoti. 2

Rundablē, pagasta teefa, tanni 13. Merza 1869. (Nr. 61.) Preeſchſebd.: J. Schwirberg. Teefas ſtr.: Auſchewſky.

Sallaſmuſchas pagasta = waldiſchana irr eetaſiſuſe rekrubſchu beedribas labdi ar labbu gruntelaptalt, kur var 300 rubuſeem beedriba iſ- pehrl to beedru, lam lohes nummurs friht; ta iſſlita nauda atfal beedriba ja-atdohd; bet lam lohes nummurs nau kritiſ, teem iſſlita dar wiſſam 200 rub. irr ja-eemalka beedribas labde, probit uſ tabdu wiſſi, ta latram no 20. libſi 26. diſ- wiſbas gaddam iſſlatru gaddu jamalka 30 rubuſi, un pebz tam 5 rub. var gaddu, libſi lamebr tee 200 rub. eemalfati. Sallaſmuſcha peederr pve Rihgas rahiſ un ſtabu pve Keelupes, Sloblai vretim. 1

Tanni 15. **April ſch. g.** tils Pinkumuſ- ſcha (Rihgas pilſebta aprinki) daſchadas mahjas un ſemſaimneziſbas leetas uſtrupē pahrdohſas. 1

Kad var to mantu ta diſſla Kauzemundes Ganga ſaimneeta **Kriſch Berke** paradu beht konkurſe ſpreita, tad no Kauzemundes pagasta teefas wiſſi tee, lam labdas taifnas paradu praſ- ſiſchanaſ pve ta minneta Kriſch Berke bubru, jeb jelt dohnatu, toby zaur ſcho fluddinaſchana uſ- aiginati, tabſ libſi to no ſchibs teefas par beid- diamo meldeſchanaſ terminu nolite 30. **April ſch. g.** ſcheitan ſinnamas darriht. Tee, las pebz ta nolita paradu peedohſchanaſ termina ſcheit meldeſes, klubs ar fawahm paradu praſſiſcha- nam atraiditi un winneem muſchiga kluffuzeſ- ſchana uſlitta. Beidſohr wehl toby ſinnams darriht, ta ta mantu ta minneta Ganga ſaim- neeta Kriſch Berke, las paitahw eelſch ſtegeem, gobwiſhm, ſubſabm, ratteem, ragguhm un daſcha- dabm zittabm pve lauku ſaimneziſbas derrigahm leetahm, tanni 20. **Merza ſch. g.** eelſch Ganga mahjahm uſtrupē wairahlſohlitajeem tapſ pahrdohſa. 1

(Nr. 17.) Preeſchſebd.: Griewe+++. Teef. ſtr. weeta: Beckmann.

Rundables pilſkrohgē irr no Jurgem uſ 8 gaddem uſ renti dabo- namſ. Lamdeht japeemel dabſ Jumpraw- muſchā pve Bauſtas un Fiſtalmuſchā pve Jelgawas. 1

Staiſi audſinatus **abbotu** un zittus **dahrſa lohtus** no wiſelobafahm ſore- tem, **obgu truhmuſ**, ta arri labbi dihgofchaſ **ſafnu un paktu ſehklas** par lehtem tirgeem pve- dabwa **Uſpnttes ſumites** un andeſ dabriſneels **Fr. Henning un beedriſ**. 1

Downarowa muſchā, Rownas gubernija, 6 juhbſes no Jelgawas, warr **gruntēgabbaluſ** no daſchada leeluma dabuht virlt. Klahtaku Jel- gawa, paſtes eelā, paſcha nammā pve **Baron v. Grand**. 2

Tanni 15. **April ſch. g.** Krohna Jaun- ſeffawas muſchā **leelē atziōnē** tapſ notur- rehts, las pulſiten ſbs no ribta eſabſkeſ; tur tapſ pahrdohſi: ſirgt, ſubſas, aitas, kammanas, raggus, daſchadi ratti, arli, ezeſchaſ, iſſaku leetas un zittas ſaimneziſbas un mahju leetas. 2

Klibjahnu ſalpu mahjās wehl irr labbi eeriketas **kalpu weetas** ar 9 vubra- weetahm arramas ſemmes, var lehtu renti jeb klauſibu dabonamas. Lamdeht pve **Keel- Rundables arrentes = waldiſchanaſ japeemel- dabſ**. 1

ſarmſena dſelſleſchanaſ un maſchi- nu fabriſiſ Keepaja peedahwahjō preeſch pagattawoſchanaſ no **arkleem, eſketu un kut- lamahm maſchinehm**, ta ta to paſchu ſa- taſiſchanaſ (reparatureſ). Pagattawo wiſſadas ſortes iſleetu leetu uſ to wiſelabbako un leetako un libſi pve apſtelſſchanaſhm grabmatas teefſcham uſ ſarmſena dſelſleſchanaſ un maſchinu fabriſi jeb pve ta **J. B. Roſenfranz** lunga Keepaja rakſiht. 2

Schēbdes muſchā, Kudijas aprinki, **ſirgu un lohpu tirguſ** 24. **April ſch. g.** tapſ noturrehts. 1

Krohna Uſſchneumuſchā **ſirgu lohpu** un zittu wiſſadu **prezju tirguſ** tanni ohtdeena preeſch Jurgu deenas, 22. **April 1869**, tapſ no- turrehts. 1

No Diſch-Dielbas muſchadwaldiſchanaſ zaur ſcho toby ſinnams darrihts, ta arri ſchinni gaddā uſ Diſch-Dielbas muſchadſ lauteem **diwi tirgti** tapſ turrett un probti: 1) tanni 28. **April**, un 2) tanni 15. **September**. 2

Pebtermuſchā pve Peenawas taſ **Sil- lufrohgē** tubdalin uſ 8 gaddem uſ arrenti dabujams. Klahtaku pve muſchadwaldi- ſchanaſ **Behrtermuſchā**. 2

Beena labba ſaprabritiga **meita** warr weetu dabuht pve **preeſchmoheri**. Lamdeht japeeteizabſ Fiſtalmuſchā pve Jel- gawas jeb Jumprawmuſchā pve Bauſtas. 2

Smaggus Wahſſemmes rudſus var lehtahl laiſchamu tirgu pahrdohd **J. Stelling**. Keepaja vretim Wahju baſnizai. 2

Ta mahzitaju atraitnu-ſemme tabſ **Uſſchilē** mahzitaju muſchāſ, las Rihgas krejē un **Uſſchilē** baſnizās draudſē atrohnaba, irr no 23. **April ſch. g.** ſtrentejama. No baſnizās preeſchneela puſ- ſes preeſch tam terminuſch uſ 16. **April ſch. g.** preeſch puddeenas tanni **Uſſchilē** mahzitaju muſchā nolite, kur arri tabſ tumatō ſinnas eewebrojamas. 2

25 rubl. ſudr. dabuhs taſ, zaur to fawus tanni 28. Merza noſagatus 2 ſirguſ, ſauklu melnu ebrſeli, 12 gad- dus wezju, 80 rubl. wehribā un 8 gaddus wezju behru, 70 rubl. wehribā atwalkat dabuſchu. Rihawes mahj. **D. F. Freu**. 2

Beens **prezehts waggare**, ſpehla gaddōſ, warr no Jurgem weetu dabuht Lamdeht japeemel dabſ Jumprawmuſchā pve Bauſtas jeb Fiſtalmuſchā pve Jelgawas. 2

Beena maſa muſchā pve Jelgawas irr no Dſhoimuſchāſ waldibāſ no Jurgem ſch. g. uſ arrenti ſdohdama. 2

Beena mahja ar 1300 □ aſſibu arramas ſem- mes, uſ leelu **Bönſſens** fallu pve Rihgas, uſ Bauſtas leelkeku, ſchſehram vretim Brandenburga bantu fabrihtim Nr. 54, teel pahrdohſa. Tuma- kaſ ſinnas warr dabuht turpat pve tabſ mahjat ſaimneezē. 1

Rundables Maſ-Bebriteles muſchā teel labbas **ſarkana aſbolina ſehklas** pahrdohſas. 2

Gemmehſchus un ſpizges preeſch **Uſler- arkleem**, ta arri **ſohles** preeſch tabdeem ark- leem, it lehti pahrdohd Jelgawā, Katoku eelā **Kantowſky un Riccop**. 3

Kurſſſchu muſchā warr **ſehklas meehſchus** un **aufas**, las labbi dihgſt, dabuht virlt. 3

Rohpu bariſa. Gauſch labbi iriſchi **linnu-eljas rauſchi** un **raps-eljas rauſchi**, ta arri **linnu-eljas** un **raps-eljas** rauſchu milki, irr dabujami pve **W. Hartmann**, Rihga Uſſaſ-fabrihtli **Lohrnakalnē**, wezjā Jelgawas-eelā Nr. 5. Kantoris: **Geſchſilſſchē**, paſcha nammā, leelā Jumprawas-eelā Nr. 9, netahē no rauſchiſcha. 1